

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS
EUROPAUDVALG

20. maj 2011
j.nr. 2011-2277

KLIMA-OG ENERGIMINISTERIET

Energirådsmøde den 10. juni 2011

Indholdsfortegnelse

Lovgivningsmæssige drøftelser

- 1. Forslag om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om integritet og gennemsigtighed på energimarkedene ("REMIT")** **Side 2**

- *Fremskridtsrapport*

Ikke-lovgivningsmæssige drøftelser

- 2. Meddelelse om revision af energieffektivitets planen (EEAP)** **Side 13**

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*

- 3. Energi roadmap 2050** **Side 28**

- *Opfølgning på det uformelle energirådsmøde den 2. – 3. maj 2011 i Budapest*

- 4. Stress test af kernekraftværker (materialet fremsendes særskilt)**

- *Orientering fra Kommissionen*

- 5. Internationale energirelationer** **Side 30**

- *Orientering fra Kommissionen og formandskabet*

1. Forslag om Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om integritet og gennemsigtighed på energimarkederne ("REMIT – Regulation on energy market integrity and transparency")

(KOM (2010) 726 endelig)

- Fremskridtsrapport

Revideret notat. Notatet oversendes desuden til Folketingets Energipolitiske Udvalg

1. Resumé

Borgere, erhvervsliv og myndigheder skal kunne have tillid til de europæiske engrosenergimarkeder. Derfor har Kommissionen gjort tiltag til at styrke integriteten og gennemsigtigheden ved at forhindre markedsmisbrug og kursmanipulation.

Det eksisterende EU markedsmisbrugsdirektiv (som i Danmark er gennemført i værdipapirhandelsloven) dækker ikke alle produkter, der handles i energisektoren. Der er behov for ny regulering, som specifikt dækker de produkter, som for nuværende ikke er omfattet.

De stadigt mere integrerede europæiske energimarkeder betyder, at der kræves ensartede bestemmelser på tværs af landene, øget markedsovervågning og dataindberetning for at forhindre markedsmisbrug samt mulighed for efterfølgende undersøgelse og håndhævelse ved mistanke om markedsmisbrug.

I forslaget forpligtes aktørerne til at videregive relevante oplysninger om transaktioner og kapaciteten af produktions-, lager-, forbrugs- eller transmissionsanlæg for elektricitet og naturgas. Agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder ("ACER"), der blev oprettet under 3. liberaliseringspakke, får en central rolle som overvågningsmyndighed. Agenturet skal indsamle, gennemgå og udveksle data, og etablere mekanismer til at videregive oplysninger til nationale regulerende myndigheder (Energitilsynet), finansmyndigheder (Finanstilsynet), konkurrencemyndigheder (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) mv. De nationale regulerende myndigheder skal undersøge og påtale markedsmisbrug. Forslaget indeholder desuden nærmere bestemmelser om koordinering mellem de forskellige myndigheder. En vedtagelse af forslaget, kan medføre behov for justeringer i dansk lovgivning.

Forordningens bestemmelser forhandles p.t. i energiarbejdsgruppen. Formandskabet vil fremlægge en statusrapport på energirådsmødet den 10. juni 2011. Formandskabet planlægger, at indlede forhandlinger med Europa-parlamentet i juni med henblik på at opnå en førstelæsnings løsning.

2. Baggrund

Den stadigt stigende grad af integration af de europæiske engrosenergimarkeder forudsætter en ensartet regulering for at sikre markedernes integritet og gennemsigtighed. Markederne sender vigtige signaler for investeringer i ny produktion og infrastruktur og påvirker priserne for forbrugere.

Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalg (CESR) og Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Elektricitet og Gas (ERGEG) har tidligere over for Kommissionen givet udtryk for, at handel

med energiprodukter og energiderivater på de europæiske energigrosmarkeder ikke er tilstrækkeligt reguleret. Den eksisterende finansielle regulering på EU-plan, nemlig direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID), markedsmisbrugsdirektivet (MAD) og transparensdirektivet, omfatter kun finansielle instrumenter, som er optaget til handel på et reguleret marked og dertil relaterede derivater. Med forslag om integritet og gennemsigtighed på energimarkederne (REMIT) søger Kommissionen at dække de sektorspecifikke energiprodukter, som for nuværende ikke er omfattet af ovennævnte direktiver; eksempelvis kontrakter om levering eller transport af el eller gas, handlet via børser eller direkte mellem aktørerne (kaldet OTC - "over the counter" transaktioner) samt handel med deres derivater.

Kommissionens forslag om Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om integritet og gennemsigtighed på energimarkederne ("REMIT – Regulation on energy market integrity and transparency") er oversendt til Rådet den 14. december 2010 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Den foreslåede forordning har til formål at styrke integriteten og gennemsigtighed på de europæiske engrosenergimarkeder. Dette vil bidrage til, at alle aktører kan have tillid til, at de priser, der fastsættes på engrosmarkederne, afspejler samspillet mellem udbud og efterspørgsel.

Forordningen skal skabe ensartede regulatoriske rammer på tværs af medlemslandene og en fælles mekanisme for indsamling af oplysninger, der er nødvendige for at kunne afsløre og effektivt forhindre markedsmisbrug, samtidig med at overtrædelser håndhæves på nationalt niveau.

For at opnå disse formål indeholder den foreslåede forordning forbud mod insiderhandel og kursmanipulation på markedet for engroshandel med elektricitet og gas, samt andre relaterede produkter: Disse forbud supplerer de eksisterende forbud mod markedsmisbrug ved handel med derivater på børser, der allerede er dækket af markedsmisbrugsdirektivet (i Danmark gennemført i værdipapirhandelsloven). Forslaget definerer begreberne "intern viden" og "kursmanipulation", "engrosenergiprodukter" og "engrosenergimarkedet". Definitionerne er brede og vil ifølge forslaget kunne tilpasses ved retsakter, som Kommissionen ifølge forslaget vil kunne vedtage som delegerede retsakter. Markedsaktørerne bliver forpligtet til at gøre visse fundamentale data offentligt tilgængelige og stille denne viden til rådighed for agenturet og den nationale regulerende myndighed (Energitilsynet). Sådanne fundamentale data omfatter særligt information om kapaciteten af produktions-, lager-, forbrugs-, eller transmissionsanlæg for elektricitet og naturgas. Også i forhold til fundamentale data vil Kommissionen efter forslaget vedtage nærmere regler om form og indhold af de oplysninger, der skal indberettes, samt fristen for indberetningen. Her vil Kommissionen især tage højde for sektorspecifikke regler, netregler og retningslinjer, der er under udvikling efter procedurerne i el- og gasforordningerne, der er del af 3. energiliberaliseringspakke fra 2009.

Det nye agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder ("ACER"), der blev oprettet under 3. liberaliseringspakke, får en central rolle som markedsovervågningsmyndighed. Agenturet indsamler, gennemgår og udveksler data om transaktioner med energiengrosprodukter, herunder også data om finansielle instrumenter, der ellers er dækket af den ovenfor nævnte finansielle regulering. Igen vil Kommissionen efter forslaget vedtage delegerede retsakter for at fastlægge

nærmere regler om form, indhold og frister for rapporteringen samt evt. tærskler for rapporteringen og de kontrakttyper, der er omfattet. Med disse delegerede retsakter skal det samtidig sikres, at markedsdeltagere ikke bliver underlagt dobbeltbyrder, hvis de for eksempel er indberetningspligtige både efter REMIT og efter direktivet om markeder for finansielle instrumenter. Som nævnt ovenfor vil agenturet også modtage oplysninger om kapaciteten af produktions-, lager-, forbrugs-, eller transmissionsanlæg for elektricitet og naturgas med henblik på at overvåge handelen på energiengrosmarkederne. Agenturet skal forelægge en årlig rapport til Kommissionen.

Data indberettet til agenturet skal være tilgængelige både for de nationale regulerende myndigheder (Energitilsynet), finanstilsynsmyndigheder (Finanstilsynet), konkurrencemyndigheder (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) og andre relevante nationale myndigheder. Til dette formål skal agenturet etablere mekanismer til udveksling af de oplysninger agenturet modtager. Forslaget indeholder bestemmelser om databeskyttelse og driftssikkerhed for at forhindre misbrug af oplysninger. Agenturet er forpligtet til at overholde direktivet om persondataoplysninger. Agenturet kan offentliggøre dele af de oplysninger, som agenturet er i besiddelse af, forudsat at forretningsmæssigt følsomme oplysninger ikke videregives.

De nationale regulerende myndigheder (Energitilsynet) får opgaven med at undersøge og påtale markedsmisbrug omfattet af forordningen. Markedsmisbrug, der ikke er omfattet af forordningen, påtales fortsat enten under national finansiel lovgivning, der gennemfører markedsmisbrugsdirektivet (værdipapirhandelsloven), eller under national konkurrencelovgivning. Medlemsstaterne skal give de nationale regulerende myndigheder de nødvendige beføjelser til at undersøge et formodet markedsmisbrug. Beføjelserne omfatter retten til:

- at få adgang til og kopi af dokumenter i enhver form
- at indhente oplysninger hos en hvilken som helst involveret person, og eventuelt indkalde dem til høring
- at gennemføre kontrolundersøgelser på stedet
- at kræve oplysninger om gennemførte telefonsamtaler og gennemført datatrafik
- at kræve ophør med en praksis, der er i strid med forordningen eller de tilknyttede delegerede retsakter
- at anmode en domstol om fastfrysning og/eller beslaglæggelse af aktiver
- at kræve nedlagt midlertidigt forbud mod erhvervsvirksomhed.

Forslaget indeholder bestemmelser om koordinering mellem agenturet, de nationale regulerende myndigheder, den europæiske værdipapirtilsynsmyndighed (ESMA) og de nationale finansmyndigheder.

Medlemsstaterne skal fastsætte sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelsen af forordningen.

Forslaget indeholder bestemmelser om tavshedspligt.

Agenturet kan etablere kontakter med tilsynsmyndigheder fra tredjelande. Det kan indgå administrative aftaler med internationale organisationer og tredjelandes forvaltninger.

Forslaget indeholder nærmere regler vedr. Kommissionens beføjelser til at vedtage delegerede retsakter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger et betækningsudkast fra ITRE's ordfører for forordningen. Hovedpunkterne i udkastet vedrører følgende emner: (1) forordningens anvendelsesområde, idet forordningen ifølge ordføreren også skal omfatte markedsmissbrug i forhold til finansielle energiengrosprodukter, der er omfattet af den finansielle regulering; (2) inddragelse af handel med CO₂-kvoter under forordningen og (3) et licenssystem ("kørekort") for handler på energimarkedet. Der er til ordførerens oprindelige betækningsudkast blevet stillet yderligere 300 ændringsforslag, som tyder på, at der ikke er en ensartet holdning i ITRE. Udvalgets endelige holdning til forslaget er således ikke fastlagt endnu. Det kan således ikke udelukkes, at udvalgets afstemning om rapporten, der var planlagt den 26. maj 2011, vil forsinkes 1-2 uger.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen understreger vigtigheden af velfungerende engrosenergimarkeder for europæernes velfærd og europæiske virksomheders konkurrenceevne, samt for at EU's energipolitik kan blive vellykket. EU's energimarkeder er i stigende grad integrerede, og priserne fastsættes på grundlag af udbud og efterspørgsel i flere lande. Markedsmissbrug på et bestemt marked vil ikke begrænse sig til en enkelt medlemsstat, men vil få indvirkning i hele EU, ligesom konkurrenceskadelig adfærd på energimarkederne kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne og kunderne på hele EU-markedet. Derfor er der ifølge Kommissionen behov for ensartede bestemmelser for hele det indre marked og en mekanisme, der giver myndighederne adgang til oplysninger fra hele EU med henblik på fuldt at forstå markedsudviklingen. Forordningen vil skabe ensartede rammer i alle medlemslande.

Regeringen er enig i, at dybe og likvide energimarkeder med en effektiv prissætning er en forudsætning for en velfungerende energiforsyning, idet de sender signaler for investeringer i ny produktion og infrastruktur og påvirker prisudviklingen på detailmarkedet. Regeringen er også enig i, at den øgede integration af de nationale energimarkeder, som øges yderligere med implementeringen af 3. liberaliseringspakke, giver behov for ensartede regler, der sikrer energimarkedernes integritet på tværs af EU og for en fælles ramme for at sikre overvågning af markeder. Regeringen finder således, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der findes ingen lovgivning, der generelt forbyder misbrug af intern viden og kursmanipulation ved handel med de i REMIT nævnte energiprodukter. På værdipapiriområdet indeholder lov om værdipapirhandlen et forbud mod misbrug af intern viden og kursmanipulation. Loven finder imidlertid kun anvendelse på handel med værdipapirer, dvs. finansielle instrumenter, som er optaget til handel på et reguleret marked. På disse finder REMIT forordningen eksplicit ikke anvendelse.

Ifølge udkastet skal REMIT forordningen konkretiseres gennem Kommissionens delegerede retsakter, hvori det skal påses, at der ikke opstår forpligtelser til dobbeltindberetning.

I øvrigt finder konkurrencelovgivningen anvendelse på misbrug af en dominerende stilling. Forslaget til REMIT forordningen ændrer ikke herved.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for justeringer i dansk lovgivning. For eksempel vil Energitilsynet skulle gives de rette beføjelser til at kunne opfylde sine forpligtelser ifølge forordningsforslaget.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget medfører en udgift på EU's budget på knap 10 mio. kr. i 2012 og knap 12 mio. kr. i 2013. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget.

Administrative konsekvenser

Der kan være begrænsede administrative byrder af forslaget i kraft af de kontrolforpligtelser, som ifølge forordningsforslaget pålægges medlemsstaterne. Forslaget vurderes at medføre administrative konsekvenser for de omfattede virksomheder i form af løbende byrder for at efterkomme forslagens indberetnings- og oplysningskrav.

Beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af meddelelsen vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring, og der er modtaget i alt 11 høringssvar:

3F støtter forslaget til forordningen.

Advokatrådet-Advokatsamfundet bemærker i forhold til de undersøgelsesbeføjelser, som efter forslaget skal tillægges de nationale regulerende myndigheder, at de pågældende retsindgreb og betingelserne for at udøve disse bør så vidt muligt præciseres yderligere. I øvrigt mener Advokatrådet-Advokatsamfundet, at den pågældende bestemmelses rækkevidde og virkning i forhold til borgere og virksomheder er uklar, idet bestemmelsen hovedsageligt forpligter medlemsstaterne (til at give de nationale regulerende myndigheder beføjelserne), men indeholder en række indgreb, som er møntet på borgere og virksomheder, og som efter retsaktens karakter (en forordning) har umiddelbar virkning i national ret.

Affald Danmark bakker op om forordningens målsætning. Affald Danmark opfordrer dog samtidig til, at den større åbenhed i sektoren løbende evalueres i relation til konkurrencen med markedsdeltagere uden for EU, og at der foretages en scanning af både EU-regler og nationale regler med henblik på at undgå dobbeltregulering. I øvrigt henviser Affald Danmark til Dansk Energis høringssvar.

Danish Operators støtter generelt Kommissionens ønske om at øge integriteten og transparensen på energimarkedet i EU. Danish Operators understreger, at det er vigtigt, at forordningen bliver operationaliseret i samarbejde med markedsspillerne, således at informationsindberetningsforpligtelsen bliver fastlagt i overensstemmelse med den operationelle virkelighed. Det understreges, at det er vigtigt at tage hensyn til de grundlæggende forskelle, der er mellem elektricitet og gas, både med hensyn til produktion og transport.

Dansk Energi støtter indledningsvis generelt Kommissionens målsætning om at styrke transparensen og integriteten på engrosmarkedet for energi og bakker generelt op om en

sektorspecifik, skræddersyet regulering, der tager hensyn til elektricitets- og gasmarkedets særlige karakteristika. Dansk Energi finder imidlertid, at Kommissionens forslag blot duplikerer allerede eksisterende lovgivningsmæssige rammer fra den finansielle sektor, og netop ikke er skræddersyet til sektoren.

Dansk Energi er betænkelig ved, at REMIT-forslaget er udarbejdet på et *forholdsvist generelt og overordnet plan*, som forudsætter, at hullerne udfyldes ved senere udarbejdelse af mere detaljerede definitioner, som bl.a. skal tage højde for regler og retningslinjer, der skal udarbejdes af agenturet, men ikke er endeligt fastlagt på tidspunktet for forordningens ikrafttræden. Eftersom netop disse regler og retningslinjer skal tage højde for energisektorens særlige karakteristika, kan der – indtil disse retningslinjer er vedtaget – forudses problemer i forhold til sektorens beskaffenhed.

Dansk Energi henviser til, at *definitionen af begrebet "intern viden"* er baseret på definitionen i direktivet om markedsmissbrug, der finder anvendelse i forhold til finansielle instrumenter. Definitionen på intern viden i REMIT bør efter Dansk Energis mening skræddersyes og baseres på en sektorspecifik definition af fundamentale data, der også tager hensyn til forskellene mellem elektricitetsmarkedet og markedet for gas og andre særegenheder på engrosmarkedet for energi. Dansk Energi opfordrer derfor til, at definitionerne i forslaget bliver justeret for at kunne reflektere de særlige karakteristika, som er kendetegnende for energimarkedet, i stedet for at afspejle den nuværende regulering på de finansielle markeder. Dansk Energi foreslår konkret, at den definition, der finder anvendelse på Nord Pool, skal lægges til grund.

I forhold til forordningens forpligtelse *om at offentliggøre fundamentale data*, støtter Dansk Energi grundidéen om transparens til sikring af en mere effektivt fungerende konkurrence på engrosmarkedet. Dansk Energi understreger dog, at *fuld* transparens fra sektorens synsvinkel ikke kan være et mål i sig selv (idet transparens jf. nedenfor også har en pris). Der skal snarere være tale om regler, der fremmer transparens i relation til de specifikke typer af information, som i væsentligt omfang kan forbedre effektiviteten på engrosmarkedet for alle markedsaktører. REMIT bør derfor ikke gå videre i dets krav om videregivelse af information, end hvad der vil blive fastlagt i tredje liberaliseringspakke vedrørende fundamentale data. Der foreligger under 3. liberaliseringspakke allerede udkast til retningslinjer vedrørende fundamentale data for elsektoren, som Dansk Energi i det store hele støtter op om. I relation til gassektoren er udkast til sådanne retningslinjer p.t. under udarbejdelse.

Dansk Energi understreger følgende negative konsekvenser for gasproducenter, hvis krav om offentliggørelse af intern viden i gassektoren går videre, end hvad der pt. overvejes under 3. liberaliseringspakke: Et regime for offentliggørelser af oplysninger (fundamentale data), som alene gælder for producenter i EU, vil skabe en konkurrenceforvriddning i forhold til producenter beliggende uden for EU og kan medføre en negativ effekt på investeringerne i EU i produktion. Videregivelse af alle oplysninger om f.eks. nedbrud vil kunne opmuntre investorer til at spekulere negativt mod ejerne af det ramte produktionsanlæg, hvilket kan skabe større prisudsving og fjerne incitamentet til markedsnødvendig investering. Videregivelse af oplysninger om alle uforudsete nedbrud vil kunne medføre større risici for forsyningssikkerheden, eftersom de nationale udbydere og forbrugerne risikerer at blive presset af producenterne uden for EU. Videre påvirkes forsyningssikkerheden negativt, når forslaget samtidigt reducerer incitamentet til at investere i lager- og LNG-faciliteter. Risikoen og omkostningerne for gasproducenterne er potentielt signifikante, hvis det ikke er muligt for dem at afdække (hedge) risikoen for nedbrud i

produktionen. Således vil forslaget med dets nuværende formulering fremadrettet kunne underminere incitamenterne til at investere i opbygningen af produktions- og opbevaringsfaciliteter. Dette er fremhævet af industrien som særligt vigtigt, givet det omfang af investeringer, som vil være krævet over de kommende år for fortsat at kunne imødekomme den øgede europæiske efterspørgsel efter energi.

Dansk Energi er derimod enig i, at transparens i forhold til eksempelvis monopolistiske transmissionsserviceoperatører på et detaljeret plan er velbegrundet og ikke-skadelig for en fortsat udvikling af et velfungerende energimarked, i modsætning til de konkurrenceudsatte dele af gasindustrien, som er nævnt ovenfor.

På den baggrund foreslår Dansk Energi en definition af fundamentale data, der er tilpasset de særlige karakteristika, der er ved markederne for henholdsvis gas og elektricitet, hvilket forventes at være tilfældet for de retningslinjer for fundamentale data, som er under udarbejdelse under 3. liberaliseringspakke.

Dansk Energi mener, at forslagets bestemmelse - *hvorefter Kommissionen kan uddybe definitionerne af intern viden*, bl.a. under hensyntagen til de sektorspecifikke regler, som agenturet vil vedtage - ikke effektivt vil kunne støtte udviklingen af mere balancerede og sektorspecifikke definitioner og retningslinjer, idet basisdefinitionen fastsættes på linje med de eksisterende definitioner i markedsmisbrugsdirektivet, der er tilpasset de finansielle markeder.

Dansk Energi gør opmærksom på igangværende konsultationer vedrørende en *revision af markedsmisbrugsdirektiv og direktivet om markeder for finansielle instrumenter*, der antyder, at Kommissionen overvejer at udvide markedsmisbrugsdirektivet, således at der i praksis ikke vil være noget tilbage at regulere under REMIT. Dermed vil en sektorspecifik regulering blive illusorisk.

Endelig mener Dansk Energi, at såfremt de krav til rapportering og offentliggørelse af oplysninger, der fremgår af det nuværende REMIT udkast, vedtages, bør *opbevaringspligten i el- og gasdirektiverne* fra 2009 afskaffes, da der i modsat fald synes at blive tale om dobbeltregulering.

Datatilsynet oplyser, at i det omfang de danske myndigheder behandler personoplysninger såsom underretning og indsamling m.m. forudsættes det, at persondatalovens bestemmelser vil blive iagttaget. Datatilsynet oplyser endvidere, at det er Datatilsynets vurdering, at der ikke umiddelbart vil være hjemmel i persondataloven til at indhente de i forslagets artikel 10, stk. 2 beskrevne oplysninger (se de ovenfor anførte beføjelser, som Energitilsynet skal gives), medmindre der foreligger en dommerkendelse.

Dansk Industri støtter grundlæggende, at der med forslaget tages skridt til at sikre, at energimarkederne på tværs af landegrænserne kommer til at fungere på en gennemsigtig og ensartet måde ved at skabe klare regler for aktørernes ageren på energimarkederne. Dansk Industri er derfor også enig i, at der er behov for en europæisk koordinationsmekanisme mellem de nationale reguleringsmyndigheder, og at denne skal ligge i agenturet for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder. I øvrigt har Dansk Industri specifikke bemærkninger, som følger.

Forslagets forpligtelse om *offentliggørelse af intern viden (fundamentale data)* burde udformes således, at omfanget af forpligtelsen tager højde for de særlige forhold, der gælder på

energimarkederne – herunder særskilt for elektricitet og gas. Aktørerne bør ikke pålægges at indberette flere data end nødvendigt, både for at undgå unødvendige økonomiske og administrative byrder og for at undgå at kompromittere aktørernes konkurrencevilkår i forhold til aktører uden for EU. For omfattende krav til offentliggørelse af data kan mindske markedsaktørernes tilskyndelse til at iværksætte investeringer, hvis dette er forbundet med, at konkurrenter uden for EU kan opnå en særlig viden om deres forretning, som ellers ikke er normalt tilgængelig viden på de internationale markeder.

I forhold til de *undersøgellesbeføjelser*, som efter forslaget skal tillægges de nationale regulerende myndigheder, mener Dansk Industri, at det bør præciseres, i hvilke tilfælde beføjelsen til at anmode en domstol om fastfrysning og/eller beslaglæggelse af aktiver og retten til at kræve nedlagt midlertidigt forbud mod erhvervsvirksomhed kan anvendes – samt hvilken kompensation der finder sted, hvis indgrebet ikke fører til de forventede afsløringer. I øvrigt bør der sikres harmonisering af *sanktioner*, som efter forslaget skal fastsættes af medlemsstaterne.

Dansk Industri finder, at *brug af delegerede retsakter* giver mulighed for at tage højde for de karakteristika, der er særlige for energimarkederne. Det er blot vigtigt, at agenturet har reel mulighed for at udforme retsakterne, så der tages højde for energimarkedernes særlige karakteristika.

Generelt er det Dansk Industris indtryk, at udkastet til forordningen indeholder for mange udeståender og uklarheder, og der opfordres til, at dette bliver løst inden forordningen vedtages.

DONG Energy støtter Dansk Energis høringssvar og henviser hertil i dets helhed. DONG Energy understreger især, at definitionen på insiderinformation skræddersyes og baseres på en sektorspecifik definition af fundamentale data, som skal offentliggøres i henhold til 3. liberaliseringspakke. Agenturet vil evt. kunne fastlægge yderligere retningslinjer, som der er hjemmel til efter Kommissionens forslag. I denne sammenhæng henviser DONG Energy til, at der kunne overvejes en model for underretningen af markedet af kendte og ukendte nedbrud svarende til den, der har været gældende i Storbritannien siden 2006.

Dansk Fjernvarme støtter fuldt ud bestræbelser på at skabe effektive og transparente energimarkeder og bakker op om offentligt tilsyn med og regulering af engrosmarkederne. Dansk Fjernvarme påpeger samtidig, at de danske fjernvarmeværker oftest er små virksomheder, som ikke har kapacitet til at påtage sig eventuelle indberetningsopgaver mv.

Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE) støtter forslaget. Ifølge FSE skal agenturet have en central rolle og beføjelser til at undersøge og retsforfølge juridiske eller naturlige personer, der bryder reglerne. FSE's foreslår en bredere definition af begrebet "insiderviden", og at markedsdeltagers forpligtelse til at offentliggøre oplysninger skal ske inden for præcise tidsfrister.

Energitilsynets sekretariat (ETS) påpeger, at der er et regulatorisk tomrum i forhold til den tætte regulering af de rent finansielle markeder, og at der med den stigende handel med både spotprodukter og derivater baseret på el og gas i Europa er en øget fare for misbrug, som ultimativt kan påvirke priserne for forbrugere. ETS mener, at et harmoniseret europæisk tilsyn under ledelse af det nye energiagentur vil bidrage til at sikre større troværdighed og styrke i tilsynet, hvilket igen vil øge omsætningen og troværdigheden af de regulerede handelspladser. ETS finder derfor, at REMIT

er et meget vigtigt instrument i bestræbelserne på at få velfungerende engrosmarkeder, som er underlagt en effektiv og harmoniseret kontrol.

ETS gør opmærksom på, at der med REMIT kan opstå en risiko for, at nationale regulatorer kommer til at udføre dobbeltregulering, og at energiselskaber kommer til at foretage dobbelt registrering og/eller indrapportering af transaktioner. ETS opfordrer derfor til, at der bliver taget tiltag til at sikre kohærens mellem vedtagelsen af REMIT og den revision af de finansielle reguleringsinstrumenter, direktivet om markeder for finansielle instrumenter og markedsmisbrugsdirektivet, som også er planlagt i 2011.

ETS støtter forslaget om rollefordeling mellem agenturet og de nationale myndigheder. ETS finder det vigtigt, at de nationale regulatorer får tilført de nødvendige ressourcer. ETS gør opmærksom på, at forordningen udover de nationale energireguleringsmyndigheder også inddrager andre nationale myndigheder. ETS mener derfor, at rammen for samarbejde mellem den nationale energiregulator og de øvrige nationale myndigheder (finansmyndigheder og konkurrencemyndigheder) med fordel kunne defineres nærmere – og om muligt formaliseres. ETS bemærker i denne sammenhæng, at REMIT forslaget forudsætter, at de sanktioner, som de nationale regulatorer skal anvende, er afstemt med de sanktioner, som de kompetente (nationale) myndigheder i dag anvender ved overtrædelse af markedsmisbrugsdirektivet. Også for at sikre en større harmoni i sanktionsformer og sanktionsniveau (f.eks. bødeniveau, fængselsstraf etc.) bør der ske en formalisering af samarbejdet mellem energiregulatorer og finansielle regulatorer.

Sagen har den 7. februar 2011 være forelagt Klima og Energipolitisk specialudvalg, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Landbrug og fødevarer støtter fuldt op om at sikre effektive og transparente energimarkeder i EU. Det er vigtigt, at forslaget medvirker til at skabe ensartede vilkår for energiaktører på tværs af landegrænser. Det taler også for etablering af en fælles koordineringsmekanisme mellem de nationale reguleringsmyndigheder. Forslaget synes at indeholde uklarheder med hensyn til indberetning af data, offentliggørelse af data, retssikkerhed, in-sider viden, tidsfrister mv. Landbrug og fødevarer er enige med ministeriet i at søge at præcisere disse uklarheder.

Det Økologiske Råd gav udtryk for at de finder den danske holdning lidt uklar. To behov skal tilgodeses både danske selskabers konkurrenceevner, men også forbrugerens krav på gennemsigtighed. Sidstnævnte vejer tungest.

Dansk Energi støtter overordnet op om forslaget. Det er vigtigt at sikre konkurrenceevnen på gasdelen. Dansk Energi påpeger, at der er brug for præciseringer af en række begreber og definitioner.

Idet der under forhandlingerne i arbejdsgruppen er blevet tilføjet tekst i forordningsudkastet, hvorefter kontrakter af visse store slutbrugere også skal omfattes af forordningen, er der blevet gennemført en supplerende høring herom.

Der er blevet modtaget i alt fire høringssvar.

Dansk Energi og DONG Energy er ikke afvisende overfor, at meget store slutkundecontrakter potentielt kan påvirke engrosmarkedet, selvom stadig mere integrerede og likvide markeder vil

modvirke dette. Det er imidlertid vigtigt i så fald, at en regulering af forholdet sker på et helt klart og veldefineret grundlag samt på en sammenhængende måde i forhold til det øvrige regelsæt.

Dansk Industri giver udtryk for, at de ikke kan støtte det konkrete supplerende forslag om at udvide definitionen af begrebet ”engrosenergiprodukter”, således at der også omfatter visse slutbrugerkontrakter. Der mangler efter Dansk Industri’s mening en klar begrundelse for, at det skulle være nødvendigt. Dertil kommer, at den supplerende formulering ifølge Dansk Industri er utilstrækkelig og uklart formuleret.

Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE) støtter forslaget.

Sagen har den 18. maj 2011 være forelagt Klima- og Energipolitisk Specialudvalg. Der var ingen kommentarer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De andre medlemslande er grundlæggende positivt indstillet over for forslaget, men mange lande har rejst en række spørgsmål, der er blevet adresseret eller fortsat er genstand for forhandlinger. Der skal undgås dobbeltregulering og dobbeltrapportering. Der er blevet tilføjet tekst for at sikre, at dette undgås. ACER’s rolle i sammenspil med de nationale myndigheder skal præciseres. Også her er der blevet lavet flere tilføjelser i teksten. Flere medlemslandene er betænkelig fsva. brug af delegerede retsakter i det omfang, Kommissionen har lagt op til for at præcisere nogle af forordningens nøglepunkter. Et stort antal medlemslande mener, at definitionerne ikke skal kunne opdateres ved delegerede retsakter, og at detaljerne vedr. rapporteringsforpligtelser skal reguleres ved vedtagelsen af gennemførelsesretsakter (der følger en komitologi-procedure) i stedet for delegerede retsakter. Dette punkt er et af de resterende hovedpunkter i forhandlingerne. Forordningen selv skal være så præcis som muligt. Især definitionen af begrebet ”insider-viden” er således under forhandlinger i arbejdsgruppen blevet yderligere præciseret. Nogle mener, det er vigtigt med en harmonisering af sanktionerne i forordningen. Det tyder på, at der tilføjes nogle generelle vendinger herom, dog uden at der sker en konkret harmonisering. Nogle medlemslande har rejst spørgsmålet, om forordningens anvendelsesområde ikke skulle udvides til også at omfatte kontrakter om levering af naturgas eller elektricitet til endelige forbrugere (der efter Kommissionens forslag ellers ikke anses som engrosenergiprodukter), hvis disse er over en vis størrelse, fordi de kan påvirke engrosmarkedet. Også dette punkt er fortsat genstand for forhandlinger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er grundlæggende positiv indstillet over for formålet med forslaget, der skal indføre ensartede regler for at sikre engrosenergimarkedernes integritet på tværs af medlemslande. Regeringen anser det dog for vigtigt at undgå dobbeltregulering og at virksomheder ikke pålægges forpligtelser til dobbeltindberetning. Regeringen finder det i det hele taget væsentligt, at de administrative byrder, der pålægges medlemsstater og virksomheder, begrænses.

Forslaget bør ikke medføre, at europæiske aktørers konkurrencevilkår forværres unødigt i forhold til aktører udenfor EU. Den nye ramme skal derfor udformes under hensyntagen til sektorspecifikke interesser således, at der opnås en balance mellem interessen for effektivt at kunne sikre transparens og integriteten af de europæiske engrosenergimarkeder på den ene side og berettigede sektorspecifikke interesser på den anden side.

Forslaget lægger op til, at nøgledefinitioner, som f.eks. 'intern viden' præciseres ved at Kommissionen vedtager delegerede retsakter. Det lægger også op til at Kommissionen skal vedtage delegerede retsakter vedrørende form, omfang og frist for transaktionsrapportering, samt form, omfang og frist vedrørende videregivelse af fundamentale data. Som udgangspunkt mener regeringen, at selve forordningen skal være så præcis som muligt på disse punkter, især vedr. nøgledefinitioner og omfanget af fundamental data, der skal videregives. I forbindelse med udarbejdelse af eventuelle delegerede retsakter med henblik på præciseringer heraf bør der ud over inddragelse af medlemsstaterne også ske en effektiv inddragelse bl.a. ACER, TSO'erne og markedsaktørerne. Det bør i øvrigt sikres, at kravene om tilvejebringelse af oplysninger ikke er i konflikt med persondataloven.

På baggrund af fremskridtene i forhandlingerne i arbejdsgruppen, forventer regeringen, at den endelige udformning af forordningen i tilstrækkelig omfang vil tage hensyn til de ovenstående punkter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. februar 2011.

2. Meddelelse om revision af energieffektivitetsplanen

(COM 2011 109/4) 8. marts 2011

- Vedtagelse af rådskonklusioner

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 8. marts 2011 fremlagt en meddelelse om Energieffektivitetsplan 2011. Planen er et led i EU's 2020 strategi om smart, bæredygtig og inklusiv vækst samt om et ressourceeffektivt Europa. Planen efterfølger Handlingsplan om energieffektivitet 2007-2012 fra 2006 og skal bidrage til at indfri den indikative målsætning om 20 pct. energibesparelser i 2020 i forhold til en baseline.

Energieffektivitetsplanen har til formål at styrke rammerne for EU's langsigtede arbejde med energieffektivisering og -besparelser, og planen fokuserer særligt på en øget indsats rettet mod: bygninger, den offentlige sektor, industri, energiforsyningssektoren samt finansiel støtte. Energieffektivisering i transportsektoren fremhæves desuden som vigtig, hvilket indgår i den nyligt offentliggjorte transporthvidbog.

Der er tale om en meddelelse, som i forholdsvis generelle vendinger beskriver kommende indsatsområder og de initiativer, som Kommissionen vil tage. Der ikke er tale om en retsakt, og forslagene i meddelelsen vil derfor først være bindende efter en vedtagelse af evt. opfølgende lovgivningsinitiativer.

En evt. gennemførelse af energieffektivitetsplanen i form af konkrete lovgivningsinitiativer vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser gennem reducere af energiforbruget og nedbringelse af udledninger af drivhusgasser. Meddelelsen har overvejende fokus på realisering af rentable energieffektiviseringer, hvor de øgede investeringsudgifter, der i nogle tilfælde kan være betydelige, opvejes af de lavere energiudgifter. For en række af forslagene, der kan medføre betydelige omkostninger, vil dette dog afhænge af den konkrete udformning af initiativerne. Et reduceret energiforbrug vil medføre afgiftstab for staten.

På mødet i Rådet (energi) den 10. juni 2011 forventes der vedtaget rådskonklusioner. Danmark kan støtte det foreliggende udkast hertil.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har d. 8. marts fremlagt Energieffektivitetsplan 2011. Planen beskriver, hvilke initiativer Kommissionen vil tage i den kommende tid for at indfri den indikative målsætning om energibesparelser på 20 pct. målt i forhold til en baseline i 2020, samt forslag til hvordan medlemslandene kan styrke deres indsats for øget energieffektivitet og -besparelser. Udspillet skal ses i lyset af, at Kommissionens fremskrivninger viser, at de eksisterende tiltag kun vil opfylde halvdelen af besparelsesmålsætningen på 20 pct. i 2020.

Energieffektivitetsplanen efterfølger den tidligere Handlingsplan for Energieffektivitet 2007-2012 fra 2006 (KOM(2006) 545).

Energigruppen drøfter udkast til rådskonklusioner, og der forventes opnået enighed herom forud for mødet i Rådet (energi) den 10. juni 2011. Det forventes, at Parlamentet vil drøfte meddelelsen og komme med en udtalelse i løbet af foråret 2011.

Det fremgår af meddelelsen, at de fleste af forslagene i planen forventes udmøntet i et nyt direktiv om energieffektivisering, som erstatter det nuværende direktiv om energieffektivisering og energitjenesteydelser (2006/32/EC) og det nuværende kraftvarmedirektiv (2004/8/EC). Kommissionen forventer at fremlægge forslag til dette nye direktiv i slutningen af juni 2011.

3. Formål og indhold

Energieffektivitet er en central del af Kommissionens 2020-strategi for smart, bæredygtig og inklusiv vækst samt strategien for et ressourceeffektivt Europa. Som led i denne strategi har EU vedtaget målsætninger om at realisere energibesparelser svarende til 20 pct. set i forhold til en baseline i 2020. De seneste fremskrivninger viser dog, at der med de eksisterende virkemidler og initiativer kun vil opnås besparelser svarende til ca. halvdelen af den fastsatte målsætning. På den baggrund har Kommissionen fremlagt sin Energieffektivitetsplan 2011 med yderligere initiativer. Ifølge Kommissionen vil de skitserede nye initiativer sikre, at målsætningen om 20 pct. højere energieffektivitet i 2020 nås. Hvis det i 2013 vurderes, at målet ikke nås, vil Kommissionen foreslå bindende nationale mål for energieffektivitet.

Energieffektivitetsplanen har til formål at styrke rammerne for EU's langsigtede arbejde med energieffektivisering og -besparelser, og planen fokuserer særligt på en øget indsats rettet mod bygninger, den offentlige sektor, industri, energiforsyningssektoren samt finansiel støtte. Energieffektivisering i transportsektoren fremhæves desuden som vigtig, hvilket indgår i den nyligt offentliggjorte transporthvidbog.

I selve planen nævner Kommissionen en række kommende initiativer i overvejende generelle beskrivelser.

Bygninger:

Kommissionen udpeger bygninger som et af de væsentligste indsatsområder på baggrund af sektorens høje andel af det samlede energiforbrug samt det store besparelspotentiale, der findes i sektoren. Med Energieffektivitetsplanen sætter Kommissionen fokus på behovet for initiativer, der kan imødegå ejer/lejer problematikken ved energirenovering af lejligheder, hvor ejeren har udgifterne til renoveringen, men lejeren får fordelene ved lavere energiudgifter. Derudover er der fokus på fremme af anvendelsen af fjernvarme i urbane områder, uddannelse af håndværkere og rådgivere og finansiering af energirenoveringer gennem ESCO modellen.

Den offentlige sektor:

Kommissionen lægger stor vægt på, at den offentlige sektor skal gå forrest som et godt eksempel, når det gælder energieffektivitet og -besparelser. Der foreslås krav til høje energistandarder ved offentlige indkøb af produkter og services. Derudover foreslås det, at offentlige myndigheder forpligtes til at energirenovere minimum 3 pct. af bygningsmassen (opgjort som etagemeter) hvert år, så den renoverede andel bringes op til en standard, der svarer til de bedste 10 pct. af den nationale bygningsmasse. Der sættes yderligere fokus på finansiering gennem ESCO- modellen,

samt støtte til indgåelse af frivillige aftaler og lokal opbakning og partnerskaber blandt andet gennem initiativet Covenant of Mayors.

Industri:

Energieffektivitet i industrien er medvirkende til øget konkurrenceevne, og Kommissionen ønsker derfor at sikre, at de rigtige rammer for energieffektivisering i industrien er til stede, særligt for små og mellemstore virksomheder. Kommissionen opfordrer til, at barrierer for investeringsmuligheder søges fjernet samt, at der sættes fokus på udveksling af bedste praksis. Derudover foreslås det, at der indføres lovpligtig energiauditering i større industrivirksomheder, ligesom Kommissionen vil undersøge mulighederne for at indføre ecodesignkrav for industrielt udstyr.

Energiforsyning:

Kommissionen har fokus på effektiv energiproduktion og -distribution og overvejer at indføre krav om, at der anvendes den bedst tilgængelige teknologi ved etablering af nye installationer, samt at der ved opgradering af eksisterende installationer skal sikres den bedst tilgængelige standard. Ifølge meddelelsen vil Kommissionen fremme anvendelsen af fjernvarme. Kommissionen foreslår, at der ved nyetablering i områder, hvor der er en passende koncentration af bygninger, udelukkende gives tilladelse til etablering af kraft-varme produktion. Desuden skal elektricitet fra kraftvarmeværker have fortrinsret til el-nettet.

Udover effektiv produktion og distribution foreslår Kommissionen, at der sættes krav til distributions- og forsyningselskaber om at medvirke til realisering af energibesparelser i form af energispareforpligtelser.

Besparelser for forbrugerne:

Kommissionen vil forbedre energieffektiviteten i apparater og produkter gennem mere ambitiøse energieffektivitetskrav (ecodesign) og gennem energimærkning. Kommissionen vil i forbindelse med energimærkning og ecodesign stille krav om, at apparater og produkter, som er egnede til det, vil blive udstyret med teknologi, som giver forbrugerne mulighed for at drage nytte af intelligente målere og derved bl.a. udnytte overskudsproduktion af el. køleskabe, fryserne og varmepumper kan blive de første apparater, hvor sådanne krav vil blive indført.

Finansiel støtte:

Kommissionen fremhæver de eksisterende muligheder for finansiel støtte gennem EU-fonde mv. som et supplement til nationale finansielle programmer og vil i tilknytning til de flerårige finansielle rammer analysere de nuværende finansielle mekanismer og yderligere tiltag, der kan understøtte energieffektiviseringer i tilstrækkeligt omfang.

I udkastet til rådskonklusioner kommenteres en lang række af de forslag, der er fremsat af Kommissionen, ligesom der også er indføjede nye emner. Rådskonklusionerne er forholdsvis generelle, og de indeholder kun i begrænset omfang klare budskaber, som kan forventes at påvirke Kommissionens opfølgning af handlingsplanen.

Rådskonklusionerne indeholder en generel understregning af bl.a. behovet for en styrket indsats for at nå EU's mål om 20 pct. energibesparelser i 2020. Herudover fremhæves det, at energieffektivisering af hele energisystemet kan yde et stort bidrag til EU's bredere mål om bl.a. en konkurrencedygtig low-carbon økonomi, at energieffektivisering skal indgå som et hensyn i andre

politikområder, at nye initiativer må bygge på erfaringerne fra Kommissionens handlingsplan om energieffektivisering fra 2006 og fra de nationale handlingsplaner om energieffektivisering, at det er afgørende, at lovgivning og initiativer implementeres fuldt ud og til tiden, og at anvendelse af Energy Service Companies (ESCOs) og andre leverandører af energibesparelser styrkes.

I forhold til den offentlige sektor fremgår det, at man systematisk skal købe udstyr, services og, når det er relevant, arbejde, som opfylder standarder om energieffektivitet, og at de offentlige myndigheder skal vise vejen ved at bringe deres bygninger op til en høj energieffektivitets standard. Det kan kræve en øgning af renoveringstempoet. Man noterer sig Kommissionens forslag om, at der årligt skal renoveres 3 pct. af bygningsbestanden, og opfordrer Kommissionen til at overveje alternativer, herunder mål for reduktion af det samlede energiforbrug. Offentlige myndigheder opfordres til allerede nu kun at købe eller opføre bygninger, som lever op til kravet om et energiforbrug på næsten nul, som gælder fra 2019. Man bør anvende samme høje standard i forhold til den offentlige bilpark, hvor man bør prioritere elbiler, når det er hensigtsmæssigt. For at realisere potentialet på lokalt og regionalt niveau bør initiativerne med Covenant of Mayors og Smart Cities and Communities støttes yderligere, og fortsat træning af offentlige myndigheder i energieffektivisering skal også fremmes.

I forhold til bygninger peges på, at der bør foreslås en langsigtet trinvis roadmap for reduktion af energiforbruget i eksisterende bygninger. Den skal give medlemslandene nødvendig fleksibilitet til at implementere på den bedste måde. Man skal bl.a. fremme fjernvarme og fjernkøling samt udnyttelsen af overskudsvarme og kraftvarme inden for rammerne af en integreret arealplanlægning. Med respekt for de nationale forhold skal ejer/lejer problemstillingen løses. Kommissionen inviteres til at udvikle initiativer, som kan støtte medlemslandene i udviklingen af den nødvendige viden og kompetence hos de forskellige grupper. Endelig skal indsatsen for at fremme ESCOs og andre leverandører af energieffektiviseringer styrkes.

Det anføres, at der er et betydeligt potentiale for yderligere energieffektiviseringer i industrien og energisektoren. Med respekt for kvotedirektivet og direktivet om industrielle emissioner skal der være fokus på, at der anvendes bedst tilgængelig teknologi (BAT) ved etablering af nye og opgradering af eksisterende anlæg til el- og varmeproduktion. Når det er relevant samt teknisk og økonomisk fornuftigt, skal kraftvarme samt fjernvarme og fjernkøling fremmes i forbindelse med tilladelse til nye og opgradering af eksisterende termiske kraftværker under hensyntagen til udbygningen med vedvarende energi. I forhold til kraftvarme bør man overveje at styrke den prioriterede afsætning af elektriciteten. Det anføres, at nationale energispareforpligtelser for energiselskaberne eller andre markedsmekanismer kan spille en vigtig rolle i forbindelse med realisering af energieffektiviseringer. Der bør være særligt fokus på de små og mellemstore virksomheder, herunder formidling af information, incitament, benchmarking, uddannelse og energiledelse. I forhold til store virksomheder anføres det, at virkemidler som f.eks. regelmæssige energisyn, frivillige aftaler og energiledelse kan resultere i betydelige energieffektiviseringer. Endelig anføres det, at ambitiøse og dynamiske ecodesign krav bør indføres hurtigt for almindeligt anvendt og standardiseret udstyr i industrielle processer.

I forhold til forbrugerne peges der på, at klar, objektiv, gennemsigtig, forståelig og tilgængelig information om apparater og deres energimærkning samt rådgivning skal støttes for at sikre forbrugernes rettigheder. Der skal hurtigt fastsættes ambitiøse krav inden for rammerne af ecodesign og mærkningsdirektiverne. De strammere standarder skal afspejle teknologiudviklingen

og omfatte et øget antal produkter. Indsatsen for at kontrollere, at produkterne overholder kravene, skal styrkes. Spredningen af smarte net, målere og apparater skal understøttes af relevante standarder og forpligtelser til at give detaljeret information til forbrugerne om forbruget. Endelig nævnes det, at det er nødvendigt at øge forbrugernes bevidsthed om produkternes energiforbrug over deres levetid.

For sikre en effektiv implementering af energieffektiviseringsplanen er det nødvendigt at sikre den bedste anvendelse af EU's finansielle støtteordninger; at forbedre koordinationen og at undersøge mulighederne for yderligere investeringer i energieffektiviseringer. Det kan også omfatte opfordring til medlemslandene til at etablere systemer, som giver incitamenter til at øge renoveringen af private bygninger. Behovet for internationalt samarbejde om energieffektivisering, herunder i fora som IEA, EPEEC og Clean Energy Ministerial, nævnes også.

Rådet inviterer Kommissionen til hurtigt at fremlægge sammenhængende og ambitiøse initiativer, herunder juridiske, hvor det er relevant. Forslagene skal afspejle de prioriteter, som er nævnt i rådskonklusionerne og skal omfatte en revision af energitjenestedirektivet (2006/32/EC) og kraftvarmedirektivet (2004/8/EC). Forslagene skal være understøttet af analyser af deres omkostningseffektivitet, herunder skøn over omkostninger og investeringer både på EU og nationalt niveau.

Endelig nævnes det, at fremtidige initiativer skal bygge på analyser af de nationale handlingsplaner om energieffektivisering, og indeholde omkostningseffektive rapporterings- og monitoreringssystemer, som er i overensstemmelse med de gældende rapporteringssystemer inden for energiområdet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant i denne sammenhæng, da der er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant da der er tale om en meddelelse, som ikke indeholder konkrete forslag.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Energieffektivitetsplanen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser, men nogle af de forslag, som er nævnt i planen, kan få konsekvenser, når de udmøntes i en retsakt.

En række af Kommissionens forslag i planen søges gennemført i forbindelse med ændringer i de eksisterende Energiservicedirektiv og Kraftvarmedirektivet (2006/32/EC og 2004/8/EC). Ændringer i disse direktiver kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Udgangspunktet er, at planen alene lægger op til realisering af energibesparelser, som er samfundsøkonomisk rentable, og som samtidig understøtter målsætningen om at blive uafhængig af

fossile brændsler. Det vil dog kræve betydelige investeringer. Hvorvidt de reducerede energiudgifter vil opveje investeringsudgifterne afhænger af udformningen af de konkrete forslag. Eksempelvis vil forslaget om energieffektiv renovering af offentlige bygninger kræve betragtelige investeringer. Et reduceret energiforbrug vil endvidere medføre et afgiftstab for staten.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

En implementering af meddelelsen i form af konkrete lovgivningsinitiativer kan have konsekvenser for erhvervslivet, særligt hvis Kommissionens forslag om obligatorisk energiauditering for større industrivirksomheder gennemføres.

Beskyttelsesniveauet

Energieffektivitetsplanen vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser gennem reducere af energiforbruget og nedbringelse af udledninger af drivhusgasser.

8. Høring

Energieffektivitetsplanen blev den 14. marts 2011 sendt i høring hos en bred kreds af organisationer og interessenter med frist den 1. april 2011.

DI er enig i, at det offentlige har en rolle i at gå forrest, og de peger på, at markedsbaserede instrumenter som energitjenesteeselskaber (ESCOs) kan være med at fremme realiseringen af energibesparelser. *DI* mener, at det er positivt med en styrket indsats i forhold til ”Smart Cities and Smart Communities”. *DI* mener, at kravene til BAT bør fastholdes i direktivet om industrielle emissioner (IED), og at mulighederne for samproduktion af el- og varme bør undersøges, når der etableres ny kraftværkskapacitet, men krav bør kun fastsættes hvis en række tekniske og økonomiske kriterier er opfyldt. *DI* anfører, at Kommissionens forslag om at aktivere energiselskaberne i den europæiske energispareindsats ser lovende ud, men det er vigtigt, at ordningen vedtages i en form, som giver medlemslandene mulighed for – inden for rammerne af en række fælles hensyn – selv at designe deres ordninger. I forhold til industrien finder *DI*, at det er positivt med initiativer målrettet mindre og mellemstore virksomheder, hvor energieffektiviseringer kan være en særlig udfordring, og at konsekvenserne af forslaget om obligatoriske regelmæssige energisyn (energy audits) for større virksomheder nøje bør undersøges før det fremsættes.

I forhold til bygninger anfører *DI*, at det er positivt at Kommissionen vil fremsætte lovforslag om at medlemslandene skal finde en måde at overkomme ejer/lejer-problematikken, at de længe har arbejdet for større fokus på markedsbaserede løsninger, som ESCOs, og at det er afgørende at se bygninger som en integreret del af det samlede energisystem. I forhold til finansiering opfordrer *DI* til, at EU vurderer sammenhængen mellem de mange forskellige støtteprogrammer, så der sikres en hensigtsmæssig koordinering mellem programmerne. I relation til besparelser hos forbrugerne finder *DI*, at det er vigtigt, at de netop gennemførte ændringer af eco-designdirektivet evalueres før der foretages større fundamentale ændringer, og at konsekvenserne af en udvidelse af eco-design til også at omfatte systemer bør undersøges. *DI* byder de foreslåede initiativer i forhold til smart grids og smart meters velkomne, og de opfordrer til, at der udarbejdes en kommunikation om det intelligente energisystem. Endelig har *DI* en række kommentarer i forhold til transport, som falder uden for rammerne af indholdet i energieffektivitetsplanen.

Dansk Erhverv finder det positivt, at Kommissionen i højere grad vil fokusere på vejledning, information samt støtte til SMV'er. Der må dog ikke stilles krav, der kan virke

konkurrenceforvridende, eller som pålægger virksomhederne uproportionalt store byrder. Dansk Erhverv glæder sig over Kommissionens fokus på ESCO. Dansk Erhverv støtter tiltag der skaber mere energieffektive produkter, men det er væsentligt, at skærpede krav for produkter varsles i rimelig tid. Derved kan forhandlernes eventuelle restlagre nå at blive udfaset, inden de nye krav træder i kraft. Endelig har Dansk Erhverv en række kommentarer i forhold til transport, som falder uden for rammerne af indholdet i energieffektivitetsplanen.

*Dansk Energi*s hovedsynspunkt er, at det sikres, at energiselskabernes i Europa kan have en rolle i opfyldelse af EU's mål om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Konkret foreslås det, at enten energiselskaberne eller andre aktører i alle EU-lande skal forpligtes til at sikre gennemførelse af energibesparelser. Det bør gennemføres i forbindelse med revision af Energitjenestedirektivet således, at der kickstartes et effektivt marked for energitjenester. Dansk Energi anfører bl.a., at forpligtelserne bør tilrettelægges smidigt således, at der bliver mindst mulig bureaukrati, og at den forpligtende aktør skal kunne få dækket de nødvendige omkostninger til at opnå forpligtelserne enten gennem priser, tariffier eller på anden vis, og at der bør indbygges et klart incitament for aktørerne til at nedbringe omkostningerne. Der bør være metodefrihed, og de enkelte lande skal kunne tilgodese særlige forhold (f.eks. energifattigdom, renoveringer af bygninger og/eller prioritering af oliebesparelser). Det er vigtigt, at der er dokumentation for de gennemførte energibesparelser, og at denne kan verificeres af en uvildig part. Endelig nævnes det, at forpligtelserne også bør omfatte besparelser i transportsektoren.

I forhold til produkter og apparater anfører Dansk Energi, at der bør være et EU mål for effekten af eco-design og energimærkningsordninger. Der bør indføres eco-designkrav for flere produkter, herunder også inden for industrielt udstyr. Samtidig bør energimærkningen udvides til at dække flere produkter, og mærkningen skal gøres dynamisk, hvor A altid er den bedste klasse. Oplysninger om levetidsomkostninger bør fremgå af mærket. Dansk Energi finder, at energieffektivitet skal tænkes systematisk ind i forbindelse med tildelingen af regionalfondsmidler, landdistriktmidler og landbrugsstøtte, og EU's midler til forskning, udvikling og demonstration inden for energi og klimaområdet skal fordobles og målrettes EU's overordnede mål, bl.a. ressourceeffektivitet. I forhold til bygninger foreslår Dansk Energi, at Kommissionen skal lave en europæisk strategi for øget anvendelse af fjernvarme, kraftvarme og varmepumper. Formålet med strategien skal være at sikre effektiv varmforsyning både i tæt bebyggede områder (kraftvarme), og i tyndt befolkede områder, hvor varmepumpen er den mest energieffektive varmforsyningskilde. Endelig anføres det, at EU's defaultfaktor på 2,5 for el bør afskaffes således, at der anvendes samme faktor for alle energiarter. Den nuværende faktor modvirker elektrificeringen.

Danske Regioner har særlig fokus på energieffektivisering i bygninger, og de hilser det velkommen, at Kommissionens energieffektiviseringsplan 2011 adresserer behovet for energieffektivisering i den offentlige sektor. Danske Regioner er grundlæggende enige i, at anvendelsen af ESCO-samarbejde kan være en af vejene til at øge energieffektiviteten i forskellige dele af den offentlige sektor. De anfører, at regionernes lånebekendtgørelse i dag udgør en barriere for, at sygehusene i fremtiden kan igangsætte de offentlig-private samarbejder a la ESCO-modellen, da regionerne/institutionen skal deponere et beløb svarende til den investering, der foretages af den private partner. Regionernes har mulighed for at optage lån til en række energibesparende foranstaltninger, men det kræver, at det pågældende projekt i forvejen er omfattet af et energimærke. Det er deres vurdering, at energimærkningsordningen ikke fanger alt, da den primært omhandler bygningens fysiske skal/skærm. De er positive over for forslaget om, at medlemslandene

for at styrke markedsudviklingen for energitjenester skal tilvejebringe oversigter over energitjenester og ESCO-markederne, lister over akkrediterede energitjenesteleverandører og modelkontrakter. Danske Regioner nævner, at udmøntningen af EU's strukturfondsmidler i Danmark sker via staten efter indstilling fra de regionale vækstfora, og at disse prioriterer investeringer i vedvarende energi, energibesparelser og -effektiviseringer højt.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI ser Kommissionens energieffektiviseringsplan 2011 som en god forlængelse af de gælde EU direktiver på energiområdet. FRI finder begrebet Smart City godt som overordnet vision for intelligente net for el, fjernvarme, fjernkøling og gas, som skal samvirke for at samfundet omkostningseffektivt kan udnytte vedvarende energi og kraftvarme. I den forbindelse savner de et bedre samspil mellem nettene og bygninger. De finder, at den nye plan når et stykke af vejen med at integrere de forskellige sektorer, men der kan gøres mere, og de foreslår, at EU's direktiv om strategisk miljøvurdering benyttes for at sammentænke sektorernes udfordringer optimalt.

WWF Verdensnaturfonden finder, at EU's indikative energisparemål for 2020 skal gøres bindende, og at målet skal defineres som en absolut reduktion af det primære energiforbrug. De finder, at markederne for energitjenester skal udvikles, og de bakker op om, at energiselskaberne skal pålægges energispareforpligtelser à la den danske model. Det er vigtigt, at medlemslandene selv kan udforme ordningerne, men der bør sikres et nødvendigt ambitionsniveau i alle lande. WWF finder, at der er behov for at sikre dybe renoveringer af eksisterende bygninger, og at der som led heri bør opsættes mål for dybe renoveringer. Herudover anfører WWF, at finansieringen af energibesparelser skal styrkes, eco-designprocessen skal forbedres og kvotehandelssystemet skal fungere.

Det Økologiske Råd er enig i Kommissionens budskab om, at EU må handle nu for at nå sit 20 pct. energieffektiviseringsmål i 2020 men finder, at resten af planen stort set er tømt for reel handling fra EU's side. Rådet finder, at der bør indføres et bindende energisparemål i EU udtrykt i reduceret absolut primær energiforbrug i forhold til 2005. 20 pct. mål kan omregnes til omkring 13-14 pct. absolut reduktion i 2020 i forhold til 2005. Der bør være bindende energisparekrav hos slutforbrugerne sammen med effektivitetskrav til energiproduktionen og kravene i VE-direktivet. Kravene for den offentlige sektor skal gøres bindende, og kravet om årlig renovering af 3 pct. af bygningerne støttes. For bygninger skal krav og virkemidler sikre dybe renoveringer, og det skal sikres, at dybe renoveringer kan foretages trinvis. De støtter kravet om, at spildvarme skal udnyttes til fjernvarme, når der er tilstrækkeligt bygningsmæssigt og forsyningsmæssigt grundlag. Tilsvarende bør der være krav om udbygning med fjernkøling. I industrien er obligatoriske energigennemgange kun noget værd, hvis det suppleres med bindende krav om, at de identificerede energisparemuligheder gennemføres.

Rådet finder, at der skal ske en politisk genopretning af kvotehandelsdirektivet, så det giver incitamenter til at foretage energibesparelser. De finder, at "Smart Grid" og "Smart Meters" skal fokusere på de bagvedliggende systemer, så energiselskaberne – mod betaling – kan styre den fleksibilitet, der findes hos forbrugerne. De støtter, at energiselskaberne pålægges energispareforpligtelser. Der bør være nogle fælles krav til implementeringen i medlemslandene. Især skal det sikres, at der er tale om dybe besparelser. Rådet mener, at der skal tilvejebringes betydeligt mere investerings- og støttekapital, som også skal kunne bruges til mindre renoveringsprojekter, og at implementeringen af eco-designdirektivet skal strammes op, så der

sættes mere fart i den faktiske udmøntning på de centrale områder. De foreslår, at der sættes konkrete mål for hvad eco-designkravene skal levere.

LO – Landsorganisationen i Danmark finder, at det er vigtigt at skelne mellem energibesparelser og energieffektivitet, hvor energieffektivitet betyder, at der kan produceres det samme med et mindre energiforbrug. LO bakker op om, at Kommissionen først bistår medlemslandene med at udvikle de nationale energieffektiviseringsprogrammer og derefter – hvis resultaterne ikke er tilfredsstillende – i 2013 foreslår bindende nationale mål for 2020. LO finder, at det er positivt, at der lægges op til at fremme renovering af private og offentlige bygninger, og de imødeser med spænding det bindende instrument, som Kommissionen vil præsentere med henblik på at fordoble hastigheden for renovering af offentlige bygninger. LO mener, at det gælder om hurtigt at komme i gang med initiativet om opkvalificering af arbejdsstyrken i byggesektoren, men de tvivler på, om de anførte tal for kvalificerede medarbejdere inden for området er korrekte. Endelig anfører LO, at det er vigtigt, at grønne afgifter tilrettelægges på en måde, så de ikke skader konkurrenceevnen.

3F – Fælles Fagligt Forbund anfører, at det i forbindelse med energieffektiviseringer i industrien er vigtigt at inddrage medarbejderne, som ofte ved hvor der i dagligdagen kan spares. De er enige i, at uddannelse er en vigtig parameter og peger på uddannelse af håndværkere til at rådgive de lokale private kunder om energieffektivisering, når de alligevel giver tilbud på et renoveringsprojekt eller en nybygning. Endelig nævner de, at det kunne tydeliggøres, at en udbygning af fjernvarmenettet og udskiftning af oliefyr med varmepumper vil medvirke til at nedsætte energiforbruget.

BAT-kartellet kvitterer for de mange gode initiativer, herunder det offentliges foregangsrolle som i forhold til energirenovering af bygninger og indkøb af energieffektive el-artikler. De støtter forslaget om bindende mål for energirenovering i den offentlige sektor. De finder, at formuleringerne om renovering af eksisterende bygninger er for svage, og at der er behov for en præcisering af løsningsforslagene for at sætte tempoet op. De nævner i den forbindelse statsgaranterede lån eller lettelser/stigning i ejendomsskatterne alt efter energiforbrug. De ser også frem til en løsning af problemet med ”split incentives”. De er glade for, at der er fokus på uddannelse men er noget forundrede over de nævnte tal for antallet af kvalificerede bygningsarbejdere. De anfører, at der er historisk lav beskæftigelse i byggebranchen, og at det derfor er oplagt at gå i gang nu.

CO-industri er enig i, at 20 pct. målet ikke nås uden en forstærket og koordineret indsats, og at der er et stort behov for energirenovering af offentlige bygninger og private hjem i form af hensigtsmæssig optimering af isolering og mere effektive opvarmningsformer. Kommissionen bør støtte initiativer til fremme af energieffektive teknologier og byggeformer, herunder evt. fælles standarder af isolering og byggekomponenter. De advarer imod anvendelsen af økonomiske instrumenter i form af afgifter, da det primært vil betyde en udflytning af virksomheder. De peger på at Kommissionen bør fokusere på at øge den tilgængelige viden om energieffektivitet i alle sektorer af samfundet.

Rammenotatet har været i høring i Klima- og Energipolitisk specialudvalg med frist den 4. maj. Der indkom følgende høringssvar:

Landbrug & Fødevarer kan støtte arbejdet med at styrke rammerne for energispareindsatsen i EU, og de kan støtte ideen om, at det offentlige – hvor der er et stort potentiale - går foran. De finder,

at der i energispareindsatsen bør anvendes markedsbaserede instrumenter, herunder ESCO, og at det kan være fornuftigt at målrette en række energispareaktiviteter til små og mellemstore virksomheder. De kan ikke støtte ideen om obligatoriske og regelmæssige energisyn for virksomheder. I stedet anbefales virkemidler, der er tilpasset det aktuelle udviklingsstadium og de konkrete behov for energieffektiviseringer på de enkelte virksomheder/indenfor de enkelte brancher.

Arbejdstilsynet bemærker, at energieffektiviseringer ikke må gå ud over arbejdsmiljøet. Energieffektiviseringer af bygninger kan erfaringsmæssigt indebære en dårligere ventilation og dermed et ringere indeklima med risiko for sundhedsskadelige effekter. Herudover er der risiko for, at procesventilation forringes.

Dansk Energi gentager en række af synspunkterne i deres høringssvar til Kommissionens meddelelse og uddyber med bl.a. synspunkter om, at regeringen skal arbejde for, at energieffektivisering i EU prioriteres højt så mankoen til EU's 20 % målsætning lukkes med omkostningseffektive initiativer frem for bindende mål for medlemslandene; at flere produkter og specielt industrielt udstyr skal omfattes af eco-design krav; at der bør udarbejdes en udfasningsstrategi for oliefyr i Europa; at konverteringsfaktoren for el bør sænkes fra 2,5 til 1; at der er behov for at understøtte biomasse- og forgasningsbaseret kraftvarme, og at kravene om prioriteret adgang for el fra kraftvarmeanlæg bør udformes, således at de ikke ødelægger eller modarbejder målene om et mere velfungerende energimarked.

3F gør opmærksom på, at det er vigtigt, at uddannelse inden for energirenoveringer og energibesparende foranstaltninger også bliver inddraget i Kommissionens energieffektivitetsplan.

Det Økologiske Råd (DØR) gentager en række af synspunkterne i deres høringssvar til Kommissionens meddelelse og uddyber med bl.a. synspunkter om, at det vil være en stor fordel for Danmark allerede nu at indlede en væsentlig styrkelse af besparelsesindsatsen i Danmark, da det kan medføre en væsentlig "first mover" fordel; at der skal mere fart på implementering af ambitiøse eco-design krav; at tilgangen med energispareforpligtelser for energiselskaberne bør anvendes for alle lande; at der skal lægges pres på gennemgribende og dybe energirenoveringer af eksisterende bygninger.

Vedvarende Energi er enig i regeringens holdning om, at de foreslåede initiativer sammen med nationale tiltag skal lukke mankoen til EU's 20 % energieffektiviseringsmålsætning og foreslår, at Kommissionen og medlemslandene hurtigt får fastlagt en fælles definition af energibesparelser. Herudover anfører de bl.a., at regeringen bør støtte kravet, om at det offentlige skal gå foran med 3 % årlig energirenovering; at forsyningsselskaber skal have besparelsesforpligtelser, og at der skal sættes på oplæring af installatører af energibesparende foranstaltninger; at der bl.a. bør suppleres med uvildig vejledning betalt over energiforbruget som de danske PSO-ordninger for el og gas; at der er behov for bedre finansiering og sikring af grundige energirenoveringer / besparelser, så økonomien i f.eks. en grundig isolering ikke ødelægges af, at der forinden er foretaget en minimal og utilstrækkelig isolering; at f.eks. 25 % af EU's samlede midler til regional udvikling bør anvendes til energibesparelser; at fjernvarme bør prioriteres i lokal planlægning og EU's regionalfonde, og at der bør være et højt ambitionsniveau i eco-design arbejdet.

DI bemærker – i forlængelse af deres høringssvar til planen - at det er positivt, at Regeringen støtter forslaget om, at alle lande indfører forpligtelser for energiselskaberne, dog med sikring af

fleksibilitet til at medlemslandene kan implementere ordninger, der tager hensyn til de nationale omstændigheder. Det bør dog også sikres, at der stilles krav om omkostningseffektivitet, dokumentation af besparelser og adgang for 3. part, når landene udformer deres ordninger. Samtidig anfører DI, at de er enige i, at der i de nationale bygningsreglementer bør være mulighed for at stille skrappe krav, som bl.a. afspejler de klimatiske forhold, men de finder, at det bør være med fleksible energiramme krav frem for krav til enkelte komponenter. Det skal sikres, at der ikke skabes handelsbarrierer, og at muligheden for innovation fremmes.

Dansk Transport og Logistik (DTL) gentager en række af synspunkterne i deres høringssvar til Kommissionens meddelelse og uddyber med bl.a. synspunkter om betydningen af offentlige indkøb for at fremme energieffektive løsninger, men det skal sker inden for rammerne af fair konkurrence, respekt for indgåede kontrakter, hensyntagen til de økonomiske konsekvenser for private operatører, og om at energibeskatning er af afgørende betydning, også for transport.

TEKNIQ finder, at energieffektivisering bør opprioriteres kraftigt, og at der bør opstilles mere ambitiøse mål end foreslået i energieffektivitetsplanen for at sikre, at der ikke overinvesteres i produktionsanlæg (vindmøller, bioværker, mm) og fordelingsanlæg m.v. Herudover anfører de bl.a., at der bør opstilles et klart mål for energirenovering af den eksisterende bygningsmasse; at der gennemføres ”dybe” renoveringer af bygningsmassen på mindst 2,5-3 % af den samlede bygningsmasse om året, hvis reduktionen af CO₂-udledningen skal nå de 80-95 % i 2050 som fastlagt af EU; at det er positivt, at Kommissionen vil fremsætte lovforslag om, at medlemslandene skal udvikle virkemidler, som sikrer, at problemet med at udgifterne til udlejningsejendommens energieffektivisering håndteres; at energiselskaberne ikke bør have monopol på at udføre energibesparelser, og indsatsen bør markedsgøres f.eks. ved, at midlerne samles i én pulje, hvor de kan anvendes af alle aktører, f.eks. energiselskaber, håndværkere og installatører efter samme retningslinjer; at tankerne om Smart Meters, Smart Grid, Smart Cities og Smart Communities kan med fordel konkretiseres yderligere, og at de ser positivt på, at Kommissionen anbefaler medlemsstaterne at støtte SMV’eres muligheder for at indføre energieffektive teknologier.

Bryggeriforeningen kan ikke tilslutte sig Kommissionens forslag om at indføre lovpligtig energiauditering for større industrivirksomheder. Disse virksomheder har i vidt omfang allerede indført (frivillig) miljø- og energiledelse, hvorfor et sådant forslag er overflødigt. Disse virksomheder skal desuden i forvejen drives på BAT-niveau og deres udledninger reguleres i hht. IED-diretivet.

Dansk Fjernvarme finder, at en betydelig del af EU's mangel på energieffektivitet skyldes enorme tab i energikonverteringen, hvor omkring 55 % af den samlede primærenergi går tabt. Den mest efterspurgte energitjeneste er varme til industrielle formål, bygninger osv., og kun i mindre omfang de energitjenester, som kun elektricitet kan dække. Varmeefterspørgslen til rumvarme og varmt vand er lavtemperatur varme, som er en ganske rigelig ressource, som tabet på 55 % rigeligt kan dække. Dansk Fjernvarme påpeger derfor, at energieffektivisering bør måles i forhold til forbruget af primærenergi, og at der bør være lige så stor fokus på energibesparelser/ledningstab i produktions- og distributionsleddet som ved slutforbruget, eksempelvis i forbindelse med introduktion af Smart Grids, hvor det største potentiale er i forhold til besparelser i det primære energiforbrug. Dansk Fjernvarme er helt enig i vigtigheden af ejer/lejer problematikken og i at offentlige bygninger skal være energieffektive men fremhæver, at også disse bygningers energieffektivitet skal måles i forhold til forbruget af primærenergi. Fokuseres der alene på

matriklen, risikeres samfundsøkonomisk sub optimering, og dermed spild af knappe offentlige økonomiske ressourcer. Dansk Fjernvarme finder, at der ved etablering af ny termisk elproduktion, og opgradering af samme, bør være et eksplicit krav om kraftvarme, så ny elkapacitet skal lokaliseres ved et varmegrundlag, hvilket eksempelvis kan sikres ved lokale/regionale/kommunale strategiske energiplaner, der under danske forhold har vist sig effektive til at fremme robuste placeringer af større energiinfrastrukturanlæg.

Samlenotatet blev drøftet i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg den 18. maj, hvor følgende blev fremført:

Det Økologiske Råd (DØR) fremførte, at det er vigtigere at fremme fjernvarme, der er mere fleksibel i forhold til et fremtidigt low carbon energisystem end kraftvarme, der kan få det sværere at få kullene ud af energiproduktionen på længere sigt. Der bør derfor fokuseres mere på regulering af distribution end på produktion. DØR støttede desuden besparelsesforpligtelser på energiselskaberne. En af de væsentligste fordele er, at energiselskaberne kan stilles til ansvar for manglende målopfyldelse, hvilket ikke er tilfældet i eksempelvis en fondsmodel. DØR fremhævede, at der er et stort potentiale for energieffektivitet i den offentlige sektor – ikke mindst i andre medlemslande.

TEKNIQ ønsker ikke, at energispareforpligtelsen pålægges energiselskaberne, da de er i konkurrence med de små installatører. Der skal i stedet sikres et system, hvor alle har mulighed for at sælge energibesparelsesydelser på lige vilkår.

Dansk Fjernvarme er finder det positivt, at fjernvarme fremhæves eksplicit. Dansk Fjernvarme er desuden enig i, at det offentlige skal gå forrest, men i Danmark udgør offentlige bygninger ikke en stor andel, så det er vigtigt at tænke den øvrige bebyggelse med. Det er desuden nødvendigt at betragte de offentlige bygninger i sammenhæng med lokalområdet, da det kan være mere hensigtsmæssigt at koordinere indsatsen for hele lokalområder. Dansk fjernvarme mener ikke, det giver mening at arbejde med forskellige konverteringsfaktorer og ønsker derfor en fast konverteringsfaktor på 2,5.

Dansk Energi fremhævede Energistyrelsens evaluering af energispareindsatsen, der viste, at besparelsesforpligtelser for energiselskaberne er et omkostningseffektivt virkemiddel. Den danske energisektor har mulighed for at eksportere produkter til de øvrige EU lande, hvis der indføres krav om besparelsesforpligtelser for energiselskaberne. Dansk Energi var desuden ikke tilfreds med konverteringsfaktoren på 2,5 og mente, det bremsede omstilling til et grønt energisystem. Endelig ønskede Dansk Energi ikke prioriteret produktion fra kraftvarme.

Landbrug og Fødevarer ønskede fleksible besparelsesforpligtelser og var enig med TEKNIQ i, at alle skulle have mulighed for at byde ind med services.

Vindmølleindustrien ønskede på linje med DØR ikke, at man ved fokusering på kraftvarme bandt sig til fossile brændstoffer på længere sigt.

Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE) støttede, at energipolitikken skal gennemføres omkostningseffektivt, og at det var billigst at fremme energieffektivitet. FSE fremhævede nødvendigheden af et velfungerende marked – eventuelt med hvide certifikater. FSE støttede derfor

besparelsesforpligtelser på energiselskaberne og fandt det glædeligt, at målene var blevet overopfyldt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådets energigruppe har drøftet udkast til formandskabets udkast til rådskonklusioner på en række møder i marts, april og maj 2011. Der har primært været diskussion af Kommissionens forslag om renoveringer af offentlige bygninger, hvor en lang række lande har understreget behovet for fleksibilitet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen prioriterer energieffektivisering højt og finder, at det er vigtigt med fælles EU-rammer og initiativer på områder, hvor det kan fremme omkostningseffektive besparelser. På denne baggrund er regeringen generelt positiv over for Kommissionens Energieffektivitetsplan, idet det er vigtigt, at der fastholdes mulighed for fleksibel tilpasning til nationale forhold, hvor det er nødvendigt.

Mange af forslagene i planen er kun beskrevet helt overordnet, men det er vurderingen, at Danmark allerede lever op til flere af de forslag, der indgår. Det er derfor vurderingen, at gennemførelsen af flere af forslagene i planen ikke umiddelbart vil betyde en væsentlig styrkelse af besparelsesindsatsen i Danmark.

Regeringen lægger vægt på, at Kommissionen med energieffektiviseringsplanen fremmer initiativer, som på EU-plan bidrager til at lukke mankoen til EU's 20 pct.-målsætning. Hvor fællesskabsvirkemidler så som ecodesign kan sikre en mere omkostningseffektiv opfyldelse af målet, er de at foretrække frem for nationale energieffektivitetsmål, der skal baseres på nationale virkemidler. Hvis ét initiativ, eksempelvis det nye energieffektivitetsdirektiv, ikke leverer så meget, som Kommissionen forventer, kan man derfor overveje at stramme mere i forhold til et andet EU virkemiddel.

Danmark noterer sig, at Kommissionen fastholder bindende mål som en mulighed, hvis det viser sig, at man ikke kan nå det aggregerede EU-mål om 20 % energieffektivisering, når Kommissionen evaluerer resultaterne i 2013.

Regeringen er enig i, at energirenovering af eksisterende bygninger er et vigtigt indsatsområde de kommende år, og at der er behov for nye initiativer i forlængelse af recastet af bygningsdirektivet (EPBD), som primært strammede kravene til nye bygninger. Energieffektiviseringsplanen indeholder kun beskedne forslag på dette område. Energirenovering bør indgå som et centralt område i forbindelse med eventuelle nye initiativer vedrørende finansiering.

Danmark har gode erfaringer med energispareforpligtelser for energiselskaberne, der herigennem yder bistand til den konkrete realisering af energibesparelser. Samtidig sikres der en stabil finansiering af indsatsen. Danmark støtter derfor forslaget om, at alle lande indfører forpligtelser for energiselskaberne. På nuværende tidspunkt er der ikke grundlag for en harmonisering med mulighed for handel af energibesparelser mellem medlemslandene.

Ecodesign er også en dansk prioritet, og der bør opstilles mål for, hvor store energibesparelser ecodesign og energimærkning kan bidrage med på europæisk plan, hvilket kan bruges som løftestang for ambitiøse ecodesignkrav i de konkrete gennemførelsesforanstaltninger. Samtidig bør

energimærket gøres enklere og mere dynamisk. Desuden bør det indgå i ændringerne, at for produkter, som installeres eller indbygges i bygninger, har medlemslandene mulighed for i deres bygningsreglement at stille skrappe krav, hvis det er omkostningseffektivt, eksempelvis som følge af klimatiske forhold. Dermed bringes Ecodesigndirektivet i overensstemmelse med Bygningsdirektivet.

Anvendelsen af Energy Service Companies (ESCOs) bør fremmes. Erfaringerne viser dog, at det er et meget svært koncept i forhold til enfamilieboliger mv. Der skal være et betydeligt volumen for at nedbringe transaktionsomkostningerne. Det er vurderingen, at de forskellige forslag i planen kan støttes.

Energirenoveringer af offentlige bygninger bør fremmes, og der gøres i Danmark allerede en betydelig indsats herfor. Et konkret krav om at 3 pct. af offentlige bygninger skal energieffektiviseres til en standard, der svarer til de bedste 10 pct., er imidlertid for specifikt. Rammerne for energirenovering i den offentlige sektor bør være fleksible således, at landene kan vælge den udmøntning, som de finder mest hensigtsmæssig. Det skal kunne rumme en model som det danske mål om at reducere energiforbruget i statslige institutioner.

Danmark støtter bedre muligheder for at inkludere energieffektiviseringsstandarder for produkter, bygninger og services i tråd med DER konklusionerne fra den 4. februar 2011. For statens vedkommende skal der i Danmark allerede i dag lægges vægt på energieffektivitet ved offentlige indkøb, og siden har kommunerne og regionerne frivilligt gennemført tilsvarende krav. For bygninger vil en lavenergiklasse 2020, som lever op til kravet om et energiforbrug på næste nul, blive indføjet i bygningsreglementet i løbet af 2011, og den vil herefter på frivillig basis kunne anvendes af de offentlige myndigheder. Fremover bør der også lægges vægt på energieffektivitet når det offentlige køber nye biler og transportydelser.

Forslagene om fremme af fjernvarmeudbygning i områder, hvor der er en stor varmetæthed, og om øget udnyttelse af overskudsvarme fra elproduktion (kraftvarme) er grundlæggende fornuftige, og afspejler den udvikling, der har været i Danmark i de sidste 30 år. Forslagene vurderes ikke at have væsentlig betydning for Danmark.

Planens forslag om, at nye kraftværker skal være bedst tilgængelig teknologi, vurderes umiddelbart at være fornuftige. Tilsvarende gælder kravene i forbindelse med renovering af eksisterende kraftværker. I Danmark forventes der ikke etableret nye større kraftværker de kommende år.

Endelig bør kravene om tvungne energiauditeringer erstattes af mere fleksible forpligtelser til at fremme energieffektiviseringer med henblik på ikke at pålægge erhvervslivet uforholdsmæssigt store omkostninger.

I forhold til konverteringsfaktoren for elektricitet bør det fastholdes, at medlemslandene fortsat har mulighed for at anvende en anden faktor end den af EU fastsatte default på 2,5, hvis det kan begrundes fagligt.

Med hensyn til finansiering lægger man fra dansk side vægt på, at der på EU-niveau sikres en effektiv ramme, der understøtter bevægelsen i retning af en lav-emissionsøkonomi og energieffektiviseringer baseret på en omkostningseffektiv tilgang.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Udvalget har fået oversendt grundnotat om selve meddelelsen den 4. maj, og finansministeren har den 13. maj forelagt rådskonklusioner af forholdsvis generel karakter om meddelelsen og to andre sager.

3. Energi Roadmap 2050

- *Opfølgning på det uformelle energirådsmøde den 2. – 3. maj 2011.*

Nyt notat.

1. Resumé

2050 Low Energy Roadmap indgår som led i EU's Europa 2020 Strategi under Flagskibsinitiativet for et ressourceeffektivt Europa. Energi roadmappen skal især ses i sammenhæng med 2050 Low Carbon Roadmappen, der blev offentliggjort i marts, mens energi roadmappen først kommer til november. Low Energy Roadmappen vil gennem en række scenarier belyse, hvordan energisektoren i EU skal udvikle sig frem mod 2050, hvis EU omkostningseffektivt skal opfylde målsætningen om en 80-95 pct. reduktion af drivhusgasudledningerne.

Low Energy Roadmappen vil angiveligt også rumme visse policy-konklusioner, som forventes at understrege fordelene ved en udbygning af den fælles EU energipolitik.

2. Baggrund

Som led i EU-Kommissionens 2020 strategi igangsatte Kommissionen i 2010 en række udredningsprojekter, der skal belyse, hvordan EU kan opnå en række af de langsigtede målsætninger. Herunder på klimaområdet, hvor stats- og regeringscheferne i oktober 2009 besluttede, at EU på COP 15 kunne forligte sig på en målsætning om at reducere drivhusgasudledningerne med 80-95 pct. i 2050.

Kommissionen offentliggjorde i marts en 2050 Low Carbon Roadmap, som beskriver, hvordan EU i 2050 mest omkostningseffektivt kan nå det opstillede reduktionsmål. Analyserne i Low Carbon roadmappen indikerer, at f.eks. elproduktion må reducere CO2 emissionerne med 93-99 pct., industrien med 83-87 pct, husholdninger og servicesektoren med 88-91 pct. mens transport skal reducere med 54-67 pct.

2050 Low Energy Roadmap tager udgangspunkt i det samme referencescenarie som Low Carbon Roadmappen og vil derudover analysere mindst 4 scenarier, der fokuserer på forøget indsats for hhv. energieffektivitet, a-kraft, VE og CO2-lagring. Herunder vil konsekvenserne for udbygning af energiinfrastruktur, forsyningssikkerhed og økonomi blive belyst. Endelig har Kommissionen indikeret, at rapporten vil rumme en række policyanbefalinger – herunder angående evt. fordele ved udbygning af EUs fælles energipolitik. Det kan f.eks. være omkostningsbesparelser ved at udbygge VE, hvor det er billigst i EU.

3. Formål og indhold

Formålet med 2050 Low Energy Roadmap er at skabe et godt beslutningsgrundlag for udviklingen af både EUs og de nationale energipolitikker.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant på nuværende tidspunkt.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant, da der er tale om en analytisk rapport.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant, da der er tale om en analytisk rapport.

7. Konsekvenser

Ikke relevant, da rapporten endnu ikke foreligger.

8. Høring

Samlenotatet blev drøftet i Klima- og Energipolitisk Specialudvalg den 18. maj, hvor følgende blev fremført:

Vindmølleindustrien fandt det ærgerligt, at man ikke havde benyttet Kommissionens Klima Roadmap 2050 som afsæt for formulering af højere CO₂ mål, og man håbede, at Regeringen ville bruge det kommende energiroadmap til at opstille nye mål for CO₂ og vedvarende energi.

Det økologiske Råd (DØR) støttet af WWF ønskede en klarere kobling med transmissionsudbygningen og ønsket om fossil uafhængighed, hvilket taler for, at der ikke udelukkende kan fokuseres på priser ved udbygning af infrastruktur. DØR var desuden enig med Regeringen i, at der skulle sikres mere ensartede beregningsforudsætninger, så energieffektivitet ikke fremstod uforholdsmæssigt dårligt i forhold til andre virkemidler. Energieffektivitet burde desuden indgå i alle scenarier.

TEKNIQ ønskede ambitiøse energieffektivitetsmål for ikke at overinvestere i udbygningen af energiproduktion.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En foreløbig drøftelse på et uformelt energiministermøde 2.-3. maj 2011 viste almindelig opbakning til de planlagte analyser. Kommissionen vil som opfølgning på Roadmappen måske foreslå nye mål for EUs energipolitik for 2030 eller 2040. Flere medlemslande bakkede op om dette. Mange medlemslande betonedede dog samtidigt risikoen for, at forøgelse af EUs energiomkostninger kan føre til udflytning af produktion til tredjelande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for at foretage langsigtede analyser af muligheder og omkostninger ved at nedbringe emissionerne fra EUs energianvendelse. Regeringen har tidligere fremsendt et dansk positionspapir, der anbefaler, at også EU sigter mod uafhængighed af fossile brændsler.

Regeringen vil arbejde for, at Kommissionen bruger analysemodeller og metoder, der anvender samme samfundsøkonomiske diskonteringsrente i alle sektorer og anvendelser. Analysemetoden i 2050 Low Carbon Roadmap medfører således underprioritering af investeringer i energieffektivitet i husholdninger og personbiler, hvilket resulterer i en tilsvarende overinvestering i energiforsyning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Internationale energirelationer

- *Orientering fra Kommissionen og formandskabet*

Nyt notat

1. Resumé

Internationale energirelationer er et traditionelt punkt på energirådets dagsorden, og på rådsmødet den 10. juni 2011 forventes Kommissionen og formandskabet at orientere kort om udviklingen i de vigtigste relationer, eventuelt efterfulgt af en kort drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen og formandskabet orienterer traditionelt på energirådsmøderne om udviklingen i EU's relationer på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale organisationer. På rådsmødet den 10. juni forventes en orientering om udviklingen i de vigtigste relationer, evt. efterfulgt af en kort drøftelse.

3. Formål og indhold

Formålet med orienteringen er at ajourføre medlemslandene om status for EU's relationer på energiområdet til de vigtigste tredjelande og internationale organisationer. Det er ikke oplyst endnu, hvilke konkrete sager, der vil blive taget op.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Orienteringssagerne vil normalt ikke have været genstand for drøftelse.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter generelt en aktiv politik fra EU's side på energiområdet i forhold til tredjelande og internationale energiorganisationer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.